

Клявіна О.К.

здобувачка вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні,
спеціальність 073 «Менеджмент», гр. МЕ-22
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

Сторожук О.В.

кандидат економічних наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У КОНСАЛТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Застосування штучного інтелекту (ШІ) у консалтинговій діяльності є одним із найдинамічніших напрямів цифрової трансформації сучасного бізнесу. У світі, де обсяг даних зростає експоненційно, а швидкість прийняття рішень стає критично важливою, традиційні методи консультування вже не здатні повною мірою відповідати запитам клієнтів.

Штучний інтелект дозволяє переосмислити саму природу консалтингових послуг – від збору та аналізу інформації до формування стратегічних рекомендацій. Його алгоритми здатні обробляти великі масиви даних, виявляти приховані закономірності, моделювати сценарії розвитку подій та пропонувати оптимальні рішення з урахуванням багатьох змінних. Це відкриває нові можливості для консалтингових компаній: підвищення точності прогнозів, персоналізація підходів до клієнтів, автоматизація рутинних процесів і зменшення витрат часу на підготовку аналітичних матеріалів. Водночас впровадження ШІ у консалтинг вимагає переосмислення етичних стандартів, адаптації кадрової політики та розвитку нових компетенцій серед консультантів.

Тематика використання ШІ у консалтингу активно досліджується як українськими, так і міжнародними науковцями. Зокрема, Притула І. аналізує вплив ШІ на ринок консалтингових послуг, акцентуючи увагу на зміні структури взаємодії з клієнтами та підвищенні ефективності бізнес-процесів [4]. Півнюк А. досліджує можливості застосування ШІ в діяльності підприємств, зокрема в оптимізації управлінських рішень та зниженні операційних витрат [3]. Годецька Т. та Сухомлин В. розглядають роль ШІ в інформаційно-аналітичній діяльності, що є основою консалтингових послуг [2].

Інтеграція штучного інтелекту у консалтингову діяльність поступово змінює її функціональну структуру, перетворюючи консалтинг із переважно експертно-людської практики на технологічно орієнтовану систему підтримки управлінських рішень. Сучасні алгоритми машинного навчання та обробки природної мови дозволяють не лише автоматизувати окремі етапи консалтингового процесу, а й формувати нові підходи до аналізу бізнес-середовища. Наприклад, у сфері фінансового консалтингу ШІ використовується для моделювання ризиків, прогнозування ринкових коливань та оптимізації інвестиційних стратегій, що підтверджується емпіричними даними, наведеними у дослідженні Ігоря Притули, де підкреслюється зростання точності та швидкості обробки запитів клієнтів завдяки використанню інтелектуальних систем [4]. У сфері управлінського консалтингу ШІ сприяє формуванню сценаріїв розвитку підприємства, враховуючи багатофакторні залежності та динаміку зовнішнього середовища, що дозволяє консультантам пропонувати більш адаптивні та обґрунтовані рішення. Як зазначено у роботі Півнюка А., алгоритми штучного інтелекту здатні оптимізувати внутрішні бізнес-процеси, знижуючи витрати та підвищуючи продуктивність підприємств, що безпосередньо впливає на якість консалтингових послуг [3].

Окрему увагу слід приділити трансформації комунікаційної складової консалтингу. Завдяки ШІ консультанти отримують доступ до інструментів глибокої поведінкової аналітики, що дозволяє краще розуміти потреби клієнтів, прогнозувати їхні очікування та адаптувати рекомендації до конкретного контексту. Це особливо актуально в умовах високої конкуренції на ринку послуг, де швидкість і точність реагування на запити клієнтів є критичними. У статті Бурлаки Я., присвяченій використанню ШІ в науковій діяльності, наголошується на здатності інтелектуальних систем не лише аналізувати великі обсяги інформації, а й формувати нові ідеї та концепції, що може бути корисним у стратегічному консалтингу, де важливу роль відіграє креативність і пошук нестандартних рішень [1].

Попри очевидні переваги, впровадження ШІ у консалтингову практику супроводжується низкою викликів. Серед них, зокрема, ризик втрати частини робочих місць, необхідність переосмислення етичних норм взаємодії з клієнтами, а також потреба у нових компетенціях серед консультантів, які мають не лише розуміти бізнес-процеси, а й володіти базовими знаннями у сфері алгоритмічного аналізу та цифрової безпеки. Крім того, у деяких організаціях з боку колективу співробітників може чинитися опір до змін, пов'язаних із цифровізацією, отже консультанти можуть стикатися з небажанням клієнтів впроваджувати ШІ через страх перед невідомим або втрату контролю над своєю зоною відповідальності.

Таким чином, використання штучного інтелекту у консалтингу не є просто технологічним оновленням – це комплексна трансформація, що охоплює методологію, інструментарій і професійну культуру галузі.

Тож у підсумку можна сказати, що використання штучного інтелекту у консалтинговій діяльності є не лише інноваційним доповненням до традиційних методів, а й фундаментальним чинником трансформації всієї галузі. Його впровадження змінює підходи до збору, обробки та інтерпретації інформації, дозволяє формувати більш точні, адаптивні та персоналізовані рекомендації, а також підвищує ефективність внутрішніх процесів консалтингових компаній. Водночас ця трансформація супроводжується новими викликами, а саме, етичними, кадровими та технологічними, які потребують системного переосмислення професійних стандартів. У перспективі штучний інтелект здатен не просто оптимізувати консалтингову практику, а й сформувати нову модель взаємодії між консультантом, клієнтом і цифровими технологіями, що відповідає вимогам сучасної економіки знань.

Література:

1. Бурлака Я. Штучний інтелект при підготовці наукової роботи: можливості та виклики. Наука та Метрика. URL: <https://nim.media/articles/shtuchny-intelekt-pri-pidgotovtsi-naukovoyi-roboti-mozhlivosti-ta-vikliki>.
2. Годецька Т. Застосування штучного інтелекту в інформаційно-аналітичній діяльності. РОЗБУДОВА ЄДИНОГО ВІДКРИТОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ. Шостий Міжнародний науково-практичний WEB-форум. 2024. С. 35–39. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741267/1/ZbForumSOIS-2024-35-40.pdf>.
3. Півнюк А. Використання штучного інтелекту в сучасній діяльності підприємств. Наукові записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: економіка та управління. 2024. Vol. 74, no. 5. URL: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-4-12>.
4. Притула І. Вплив штучного інтелекту на ринок консалтингових послуг. Економічний аналіз. 2024. No. 34(2). P. 291–300. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.291>.